

Adózási illetőség megállapítása természetes személyeknél

A globalizációnak köszönhetően egyre gyakrabban származhat a magánszemélynek külföldről is jövedelme. Az adózási illetőség megállapítása azért olyan fontos, mert a magánszemélynek tudnia kell, melyik országban köteles személyi jövedelemadót fizetni a külföldről származó jövedelme után.

És itt külföldről származó jövedelemnek nem csupán a munkaviszonyból származó jövedelmet kell tekinteni. A magánszemélynek származhat külföldről jövedelme ingatlanbérbeadásból, osztalékfizetésből, különböző licencdíjak alapján, vagy szerzői jogdíjak alapján kifizetett jövedelemből.

A 2020-as járványhelyzet miatt meg sokan home office-ben maradtak otthonukban, amely a munkahelyüktől eltérő országban lehet. Ilyenkor is kérdéses, hogy az otthon végzett munkából származó jövedelem után melyik országban szükséges adót fizetnie.

Az online végzett foglalkozásoknál meg egyre nehezebb meghatározni, hogy valójában a munkavégzés melyik ország adótörvényei alá tartozzon.

Adózási illetőség fogalma

Az adózási illetőség, mint jogi fogalom, azt fejezi ki, hogy egy magánszemély melyik országgal áll adózási szempontból a legszűkebb kapcsolatban. Az állampolgárság befolyásolhatja részben az adóügyi illetőséget, de semmiképp nem azonos vele.

Itt jön képbe a magyar állampolgárok szlovák egyéni vállalkozása. Szlovákiában egyéni vállalkozás indításához szlovák lakóhely szükséges. Tegyük fel, hogy lakcímet valahogyan biztosított magának az egyén. Tehát a vállalkozás bejelentésénél a természetes személy kinyilatkozza, hogy Szlovákiában lakik. Mégis a vállalkozását Magyarország vagy akár más ország területén végzi. Az online vállalkozásoknál bárholnan végezhető a tevékenység. **Valójában akkor melyik országban fizessen adót a magyar állampolgár?** A cikk végén találja a választ.

Ezért fontos az adózási illetőség meghatározása. A továbbiakban lépésről lépésre haladunk azokon a pontokon, amelyeket az adózási illetőség megállapítása során figyelembe kell venni.

Belföldi vagy külföldi illetőségű magánszemély

Az adózási illetőség megállapítása segítségével megtudja a magánszemély azt, hogy melyik országban milyen terjedelemben szükséges adót fizetnie.

A belföldi illetőségű személy az egész világból származó jövedelméből fizet adót abban az országban, amelyben belföldi adózási illetőségűnek számít. Közben a külföldön befizetett adót vagy beszámíthatja, vagy kivonhatja a belföldi adófizetési köteleességéből.

Ha viszont külföldi adózási illetőségűnek számít egy személy egy adott országban, ilyen esetben csak az ebben az országban megszerzett jövedelméből kell itt személyi jövedelemadót fizetnie. Ezt is csak abban az esetben, ha az adott ország jövedelemadó törvénye ezt a típusú jövedelmet adó alá veti.

Adórezidencia meghatározása a szlovák jövedelemadó törvény alapján

Az 595/2003 számú szlovák jövedelemadó törvény a 2.§ d) pontjában határozza meg a belföldi adózási illetőségű személyeket. E paragrafus értelmében szlovák belföldi illetőségű minden olyan természetes személy, melynek állandó tartózkodási helye, illetve lakóhelye a Szlovák Köztársaság területén van, vagy általában itt tartózkodik.

Általában Szlovákiában tartózkodik az a személy, aki az adott naptári évben legalább 183 napot tölt folyamatosan, vagy megszakításokkal a Szlovák Köztársaság területén.

Amennyiben egy természetes személy a szlovák jövedelemadó törvény rendelkezései alapján Szlovák Köztársaság adóilletőségűnek számít és párhuzamosan más állam adótörvénye alapján ebben a másik államban is adóilletőségűnek számít, kettős adóilletősége van.

Két ország közötti Egyezmény szerepe

Amennyiben egy természetes személy két ország adótörvényei alapján mindkettőben adóilletőséggel bírna, az adózási illetőség megállapítása a két ország közötti kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény (továbbiakban csak Egyezmény) alapján történik. Az Egyezményben vannak feltüntetve azok a szabályok, amelyeken a két ország megegyezett az adózási illetőség megállapításának céljából.

Magyarország és Szlovákia között létrejött Egyezmény a 4. Cikk 1. pontjában következőképpen határozza meg a belföldi illetőségű személyt:

Az Egyezmény alkalmazásában az „egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint lakóhelye, állandó tartózkodási helye, üzletvezetési helye vagy bármilyen más hasonló ismérv alapján ebben az Államban adóköteles. Ez a kifejezés azonban nem foglalja magában azokat a személyeket, akik ebben az Államban kizárólag az ebben az Államban lévő jövedelemforrásuk vagy vagyonuk alapján adókötelesek.

Ha a másik állammal Szlovákiának nincs két ország közötti kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, nem lehet az adózási illetőség megállapításánál az Egyezmény szabályait alkalmazni. Ilyen esetben az adóköteleességek terjedelmére kizárólag a szlovák jövedelemadó törvényt fogja figyelembe venni.

Adózási illetőség megállapítása az Egyezmény alapján

Mint már fentebb említettem, az Egyezmény rendelkezései csak abban az esetben játszanak szerepet, ha a természetes személy mindkét ország adótörvényei alapján mindkét országban adóilletőséggel rendelkezne.

A két ország közötti Egyezmények eltérőek lehetnek egymás között. Ezért mindig csak az adott két ország Egyezményének rendelkezéseit szükséges alkalmazni. Fontos, hogy minden esetben abban a sorrendben legyenek alkalmazva a rendelkezések, ahogy ezek az Egyezményben szerepelnek.

Magyarország és Szlovákia között létrejött Egyezmény a 4. Cikk 2. pontjában sorolja fel azokat a szempontokat, amelyek alapján kerül megállapításra a természetes személy adóilletősége:

Amennyiben egy magánszemély az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, jogállását az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik; amennyiben mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (a létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, hogy melyik Államban van létérdekeinek a központja, vagy ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben mindkét Szerződő Államban van szokásos tartózkodási helye, vagy egyikben sincs, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelynek állampolgára;

d) ha mindkét Szerződő Állam állampolgára, vagy egyiké sem, a Szerződő Államok illetékes hatóságai egyeztető eljárás keretében rendezik a kérdést.

Visszatérve a magyar állampolgárok szlovák egyéni vállalkozására

Amennyiben Szlovákiában szerez egyéni vállalkozási engedélyt olyan személy, aki valójában Magyarországon él, ott tartozik társadalombiztosítás alá, és főleg, hogy ott végzi a vállalkozási tevékenységét, Magyarországon köteles adót fizetni a jövedelméből. Ezért nincs értelme KATA-s vállalkozás helyett szlovák egyéni vállalkozásban gondolkodni.

További szakmai cikkeket a www.vallalkozasszlovakiaban.hu oldalon találhat.

Ha tetszett a cikk és szeretne további hasznos információkhoz jutni, [itt feliratkozhat hírlevelemre](#), amelyhez ajándékba egy kis SK-HU szakszótárt küldök.

Szerző: Janok Júlia – Szlovákiai vállalkozások szakértője, 2020.11.29.

